

# GASTER ANATOMİSİ

# Gaster:

- Sindirim kanalının özefagus'tan sonra gelen ve aşağıda duodenum ile devam eden , genişlemiş bölümüdür.

\*\* mide kabaca “ J ” harfi şeklindedir.

Ancak bu şekil şu faktörlere bağlı olarak değişebilir :

- Mide içeriğinin miktarı
- Sindirimin ulaştığı safha
- Mide kaslarının gelişme derecesi

- Etrafındaki barsakların içinde

bulunduğu

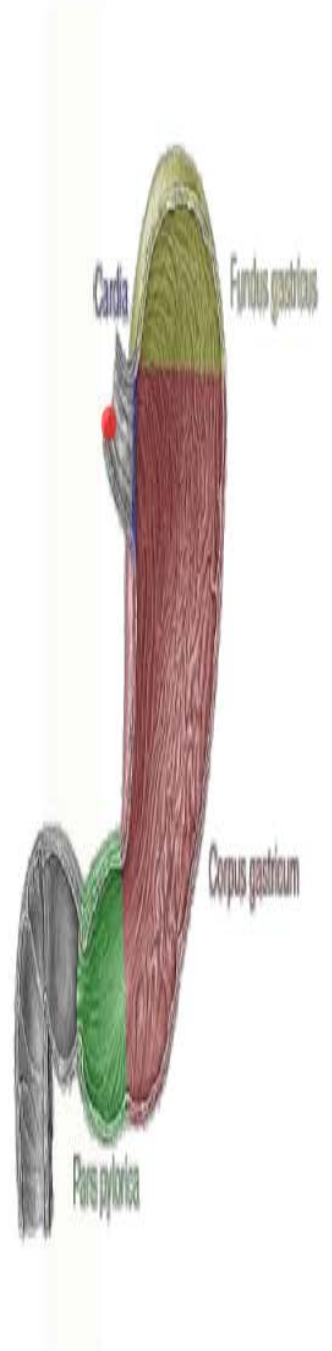
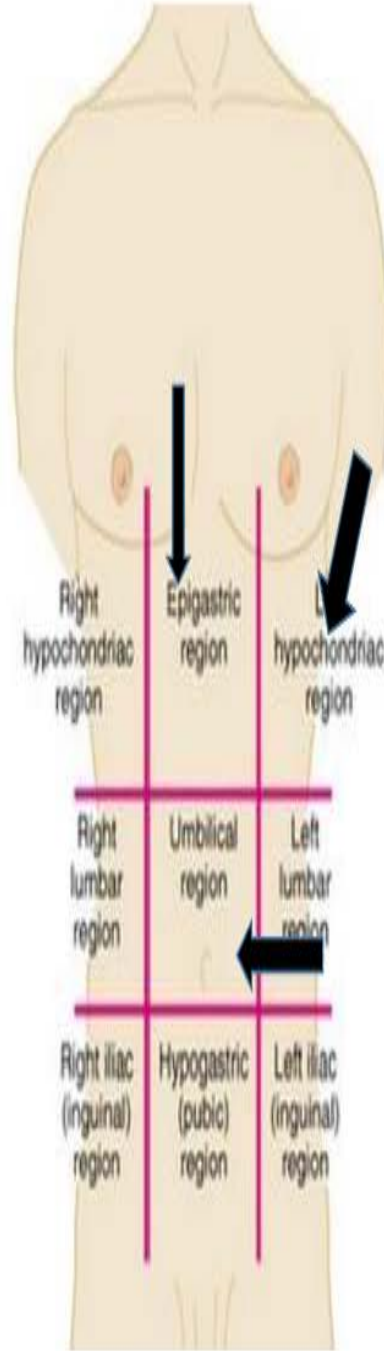
şartlar

\*\* Özefagus'un mideye açıldığı deliğe  
**ostium cardiacum** ,

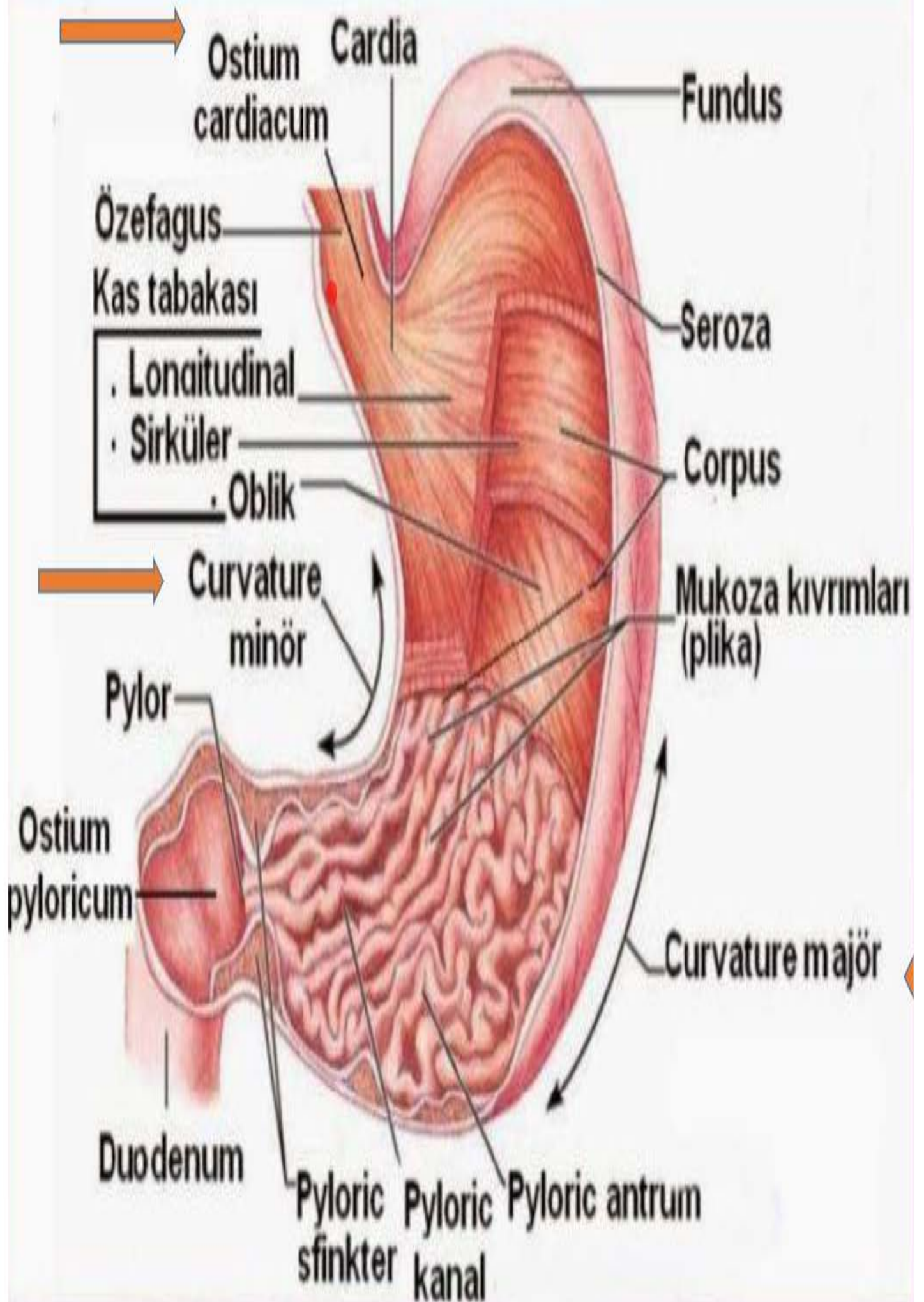
\*\*Midenin duodenum ' a açıldığı deliğe ise  
**ostium pyloricum** adı verilir.

# GASTER

- Mide sindirim sisteminin en geniş kısmı olup oesophagus ile duodenum arasında yer alır.
- Karın boşluğunda regio epigastrica ,regio umbilicalis ve regio hypochondriaca sinistrada bulunur.
- Şekli ve pozisyonu içerisinde ki besin maddelerinin miktarına ve organların durumuna göre değişiklik gösterir.
- Ortalama kapasitesi doğumda 30 ml, puberte döneminde 1000 ml ve erişkinde 1500 ml'dir.
- Midenin iki açıklığı (**ostium cardiacum ve pyloricum**), iki kenarı (**curvatura minör ve majör**) ve iki yüzü (**paries anterior ve posterior**) vardır.

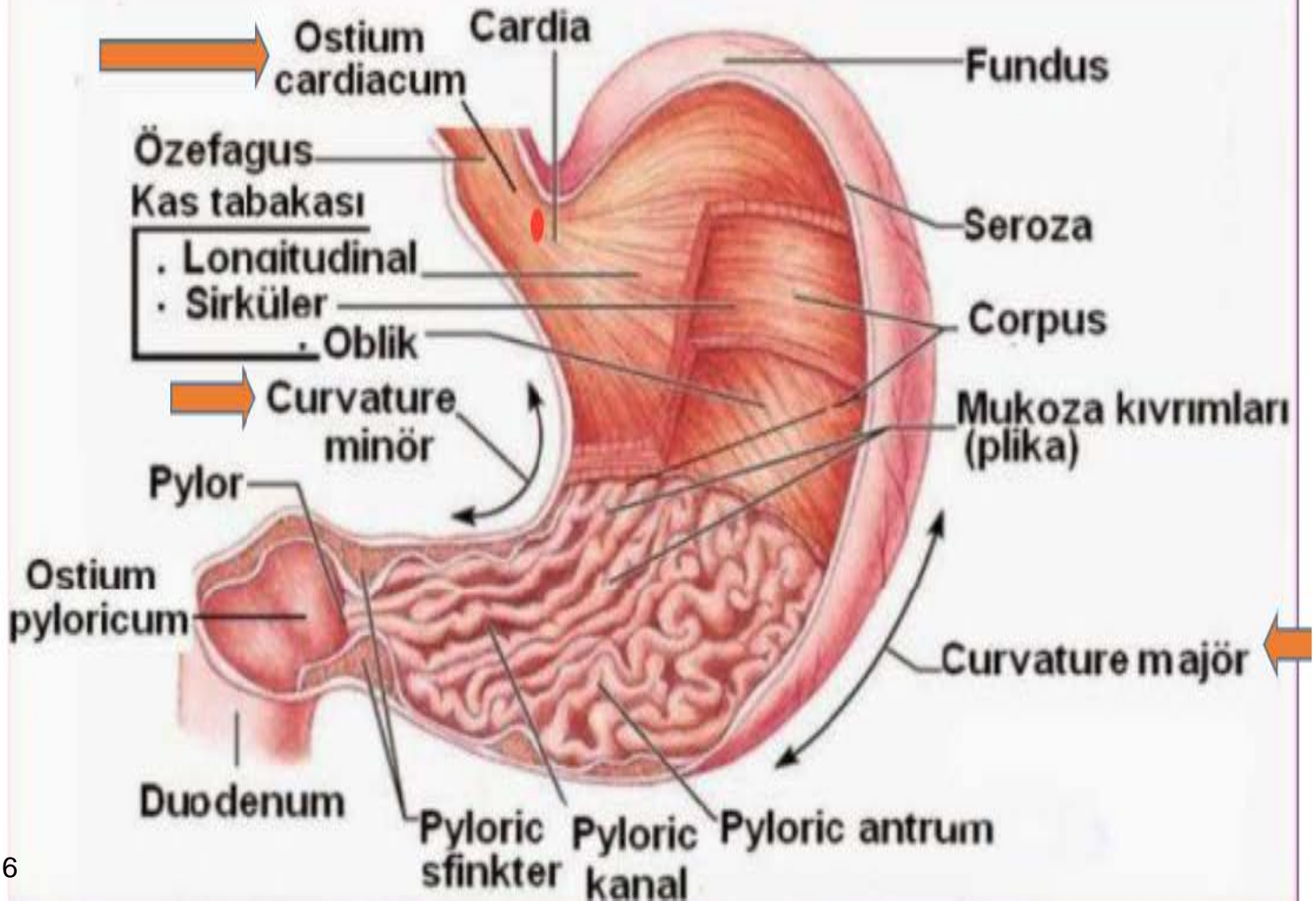






## • Midenin giriş ve çıkış delikleri:

- Oesophagustan mideye açılan deliğe **ostium cardiacum(cardia)** adı verilir. Ostium cardiacum, 7.kıkırdak costanın sternum ile birleştiği yerin 2-2.5 cm solunda yer alır.
- Cardia normalde karın ön duvarının 10 cm derininde bulunur ve **11. torakal vertebra seviyesindedir.**
- Mideyi duodenuma bağlayan deliğe **ostium pyloricum** adı verilir. Burası mide boş ve sırt üstü yatar pozisyonda iken **1.lumbal vertebranın alt kenarı** seviyesinde, **orta hattın 1.2 cm sağında** lokalize olur. Oesophagusun sağ kenarı mideyi curvatura minör olarak devam eder.

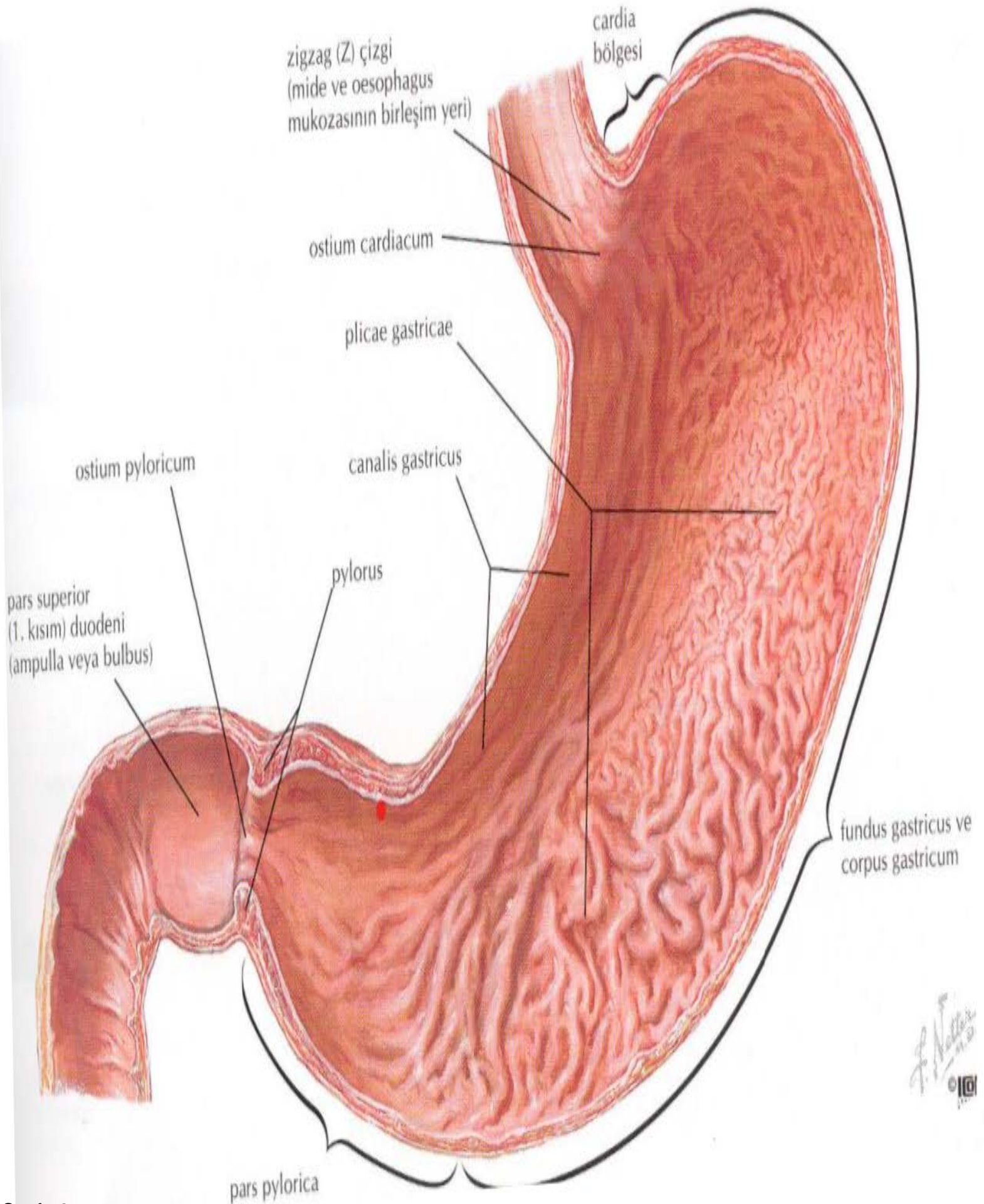




# Curvatura gastrica:

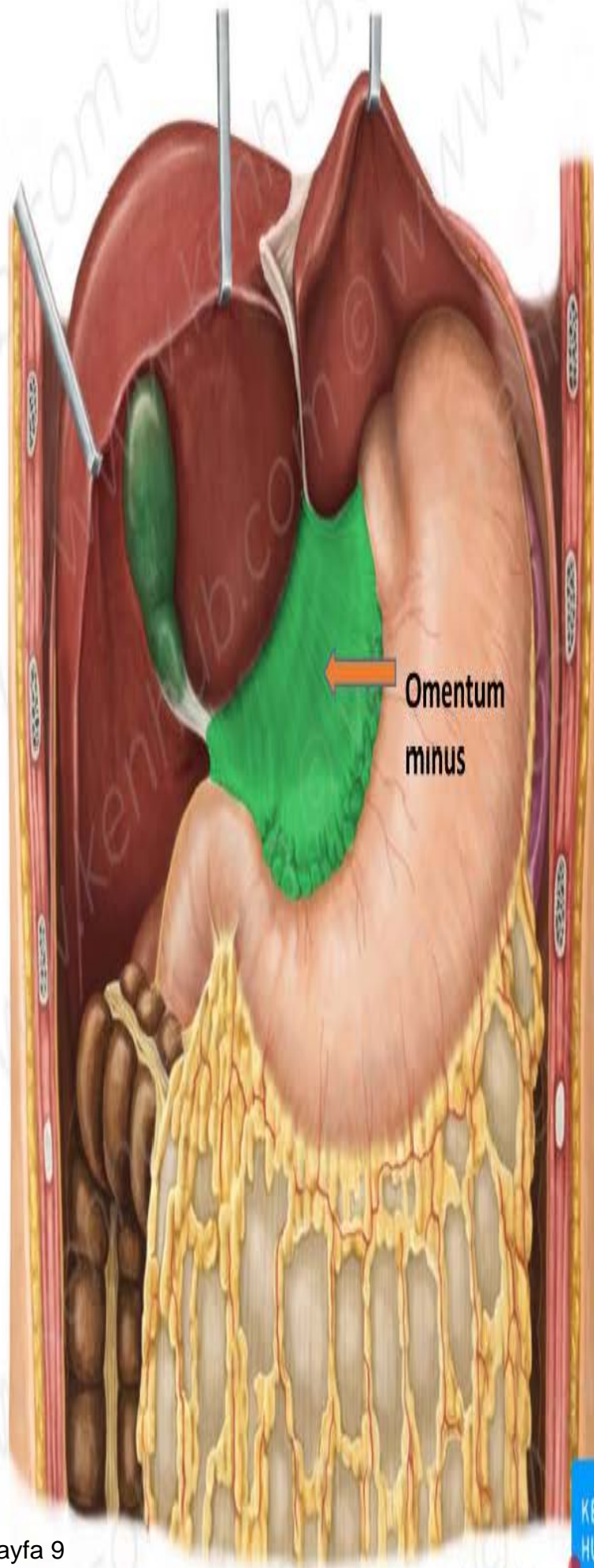
- **Curvatura minör:** ostium cardiacum ve ostium pyloricum arasında uzanır.
- Konkav olup midenin **sağ kenarını** oluşturur. Curvatura majöre göre daha kısadır. Bu kenarda tipik olarak **incisura angularis** adı verilen bir çentik bulunur ve midenin boş ve dolu oluşuna göre bu çentiğin pozisyonu değişiklik gösterir. Mideyi sağ ve sol olarak 2 bölüme ayırmak için bu açıdan yararlanılır.
- Omentum minusun **lig.hepatogastricum** parçası curvatura gastrica minör hizasında midenin ön ve arka yüzüne atlar. Lig.hepatogastricumun iki yaprağı arasında curvatura minörde seyreden **a.,v.gastrica dextra** ve **a.,v.gastrica sinistralar** bulunur.
- **Canalis gastricus** (Waldayer lenfatik halkası)





F. Nettek  
2010







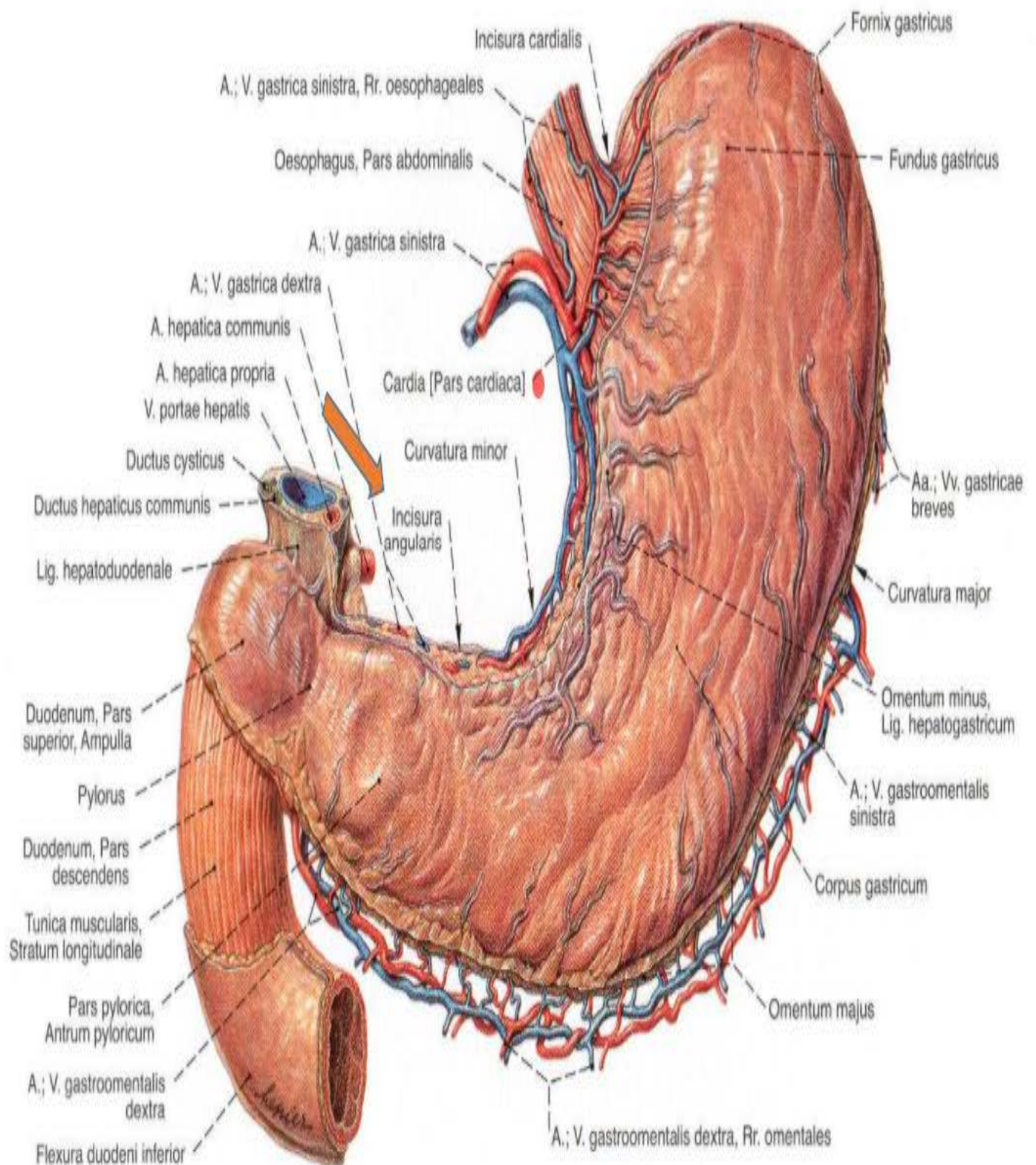
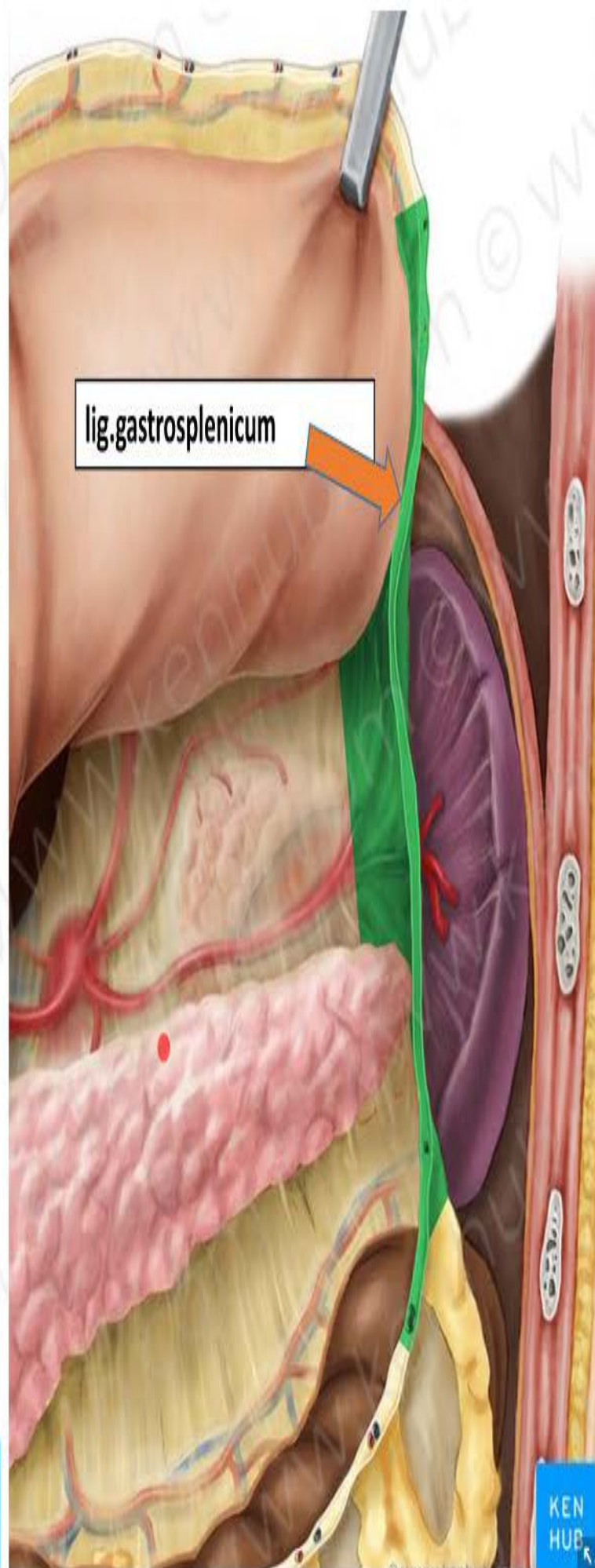


Fig. 942 Stomach, Gaster; duodenum, Duodenum; the peritoneum has been partially removed; ventral view.

# • Curvatura majör:

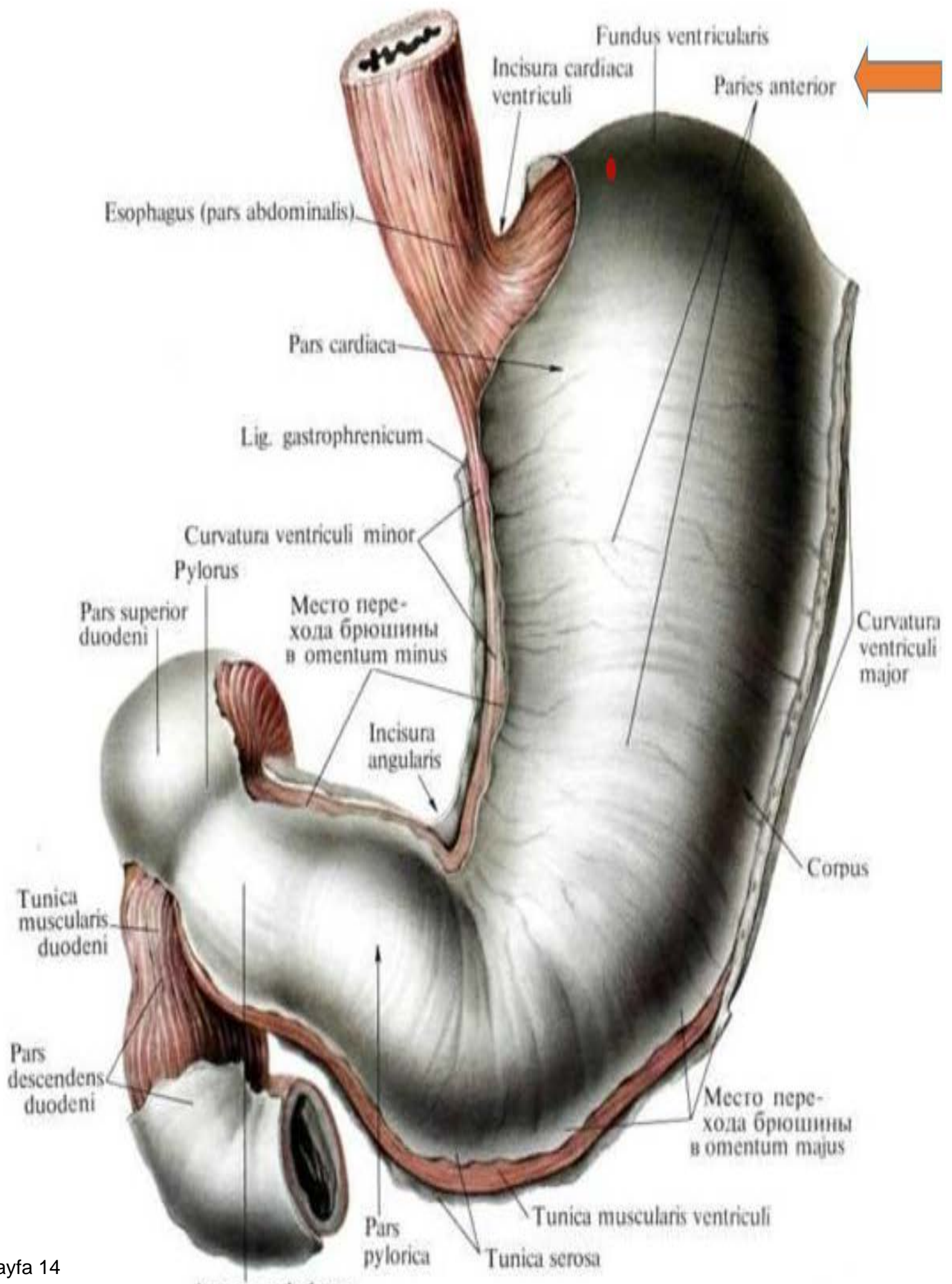
- Oesophagusun **sol kenarı** ile **midenin fundusu** arasında **incisura cardialis** adı verilen derin bir çentik bulunur. Curvatura majör bu çentikten başlar.
- Bu kenar curvatura minörden 4-5 kat daha uzundur. Yukarıya , arkaya ve sola doğru uzanır. En yüksek konveksitesi **sol linea medioclaviculariste 5.intercostal aralık seviyesindedir.**
- Bu yükseklik solunum ile yer değiştiririp 5. intercostal aralıktan itibaren curvatura majör 10. kıkırdak costa hizasına kadar aşağı , öne doğru uzanır ve konveksliği sola bakan bir kavis çizer.
- Bu hizada sağa döner ve **orta hattın sağında ,1.lumbal vertabral alt kenarı hizasında pylorusta sonlanır.**
- Incisura angularis hizasında curvatura majörde bir çıkıntı vardır. Burası midenin pars pyloricasının sol sınırır.
- Curvatura majörden; midenin fundus ve corpusunun birleşim yeri ile dalak arasında **lig.gastrosplenicum(gastrolienale )** adı verilen peritoneal bir bağ bulunur. Bu bağın iki yaprağı arasında **a.v.gastroepiploica sinistranın** başlangıcı ve **aa.,vv. gasrici brevesi** yer alır.
- **Midenin fundusu ve diaphragma arasında** ise peritoneal bağ olan **lig.gastrophrenicum** bulunur.





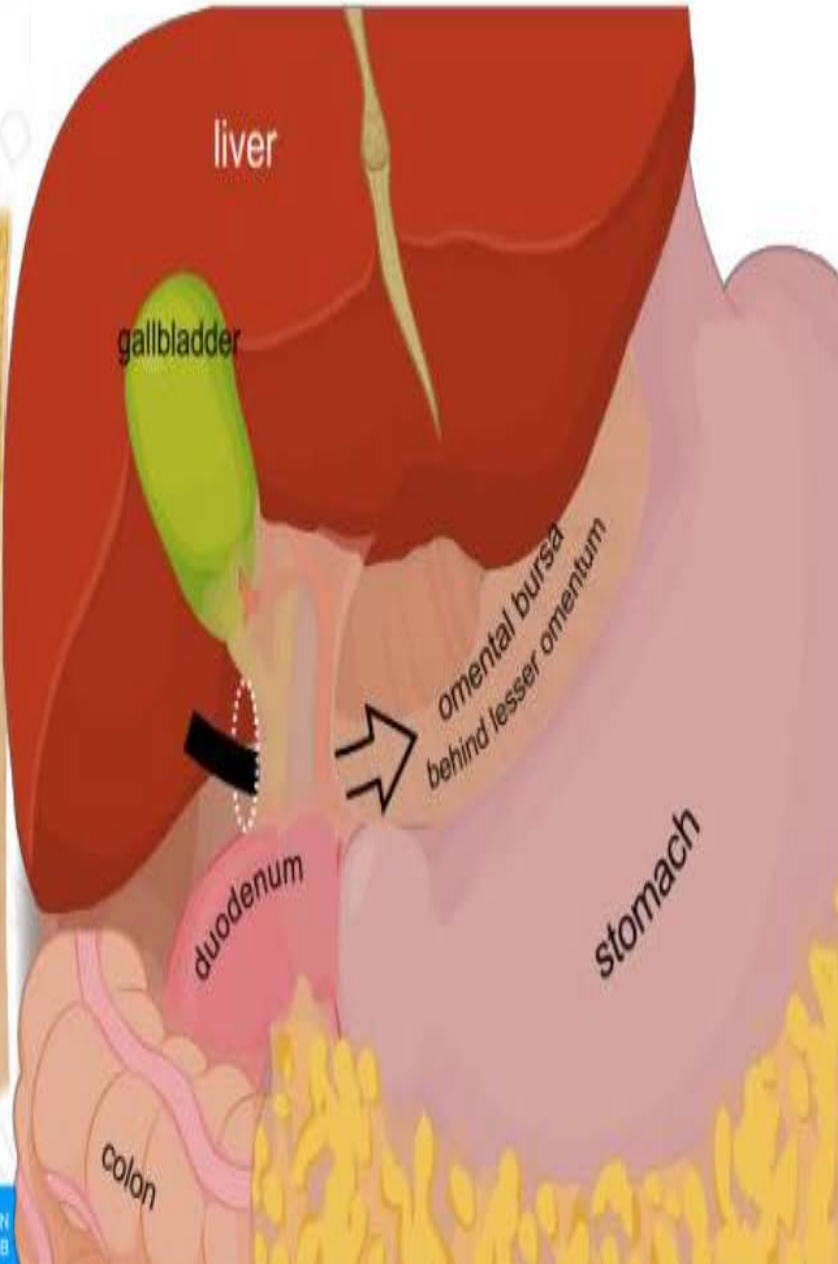
- **Midenin yüzleri:** Mide boş iken yüzleri yukarıya (**superior**) ve aşağıya (**inferior**), dolu olduğunda ise öne (**anterior**) ve arkaya (**posterior**) bakar .
- Bundan dolayı **midenin yüzleri anterosuperior** ve **posteroinferior** olarak isimlendirilir.
- **Paries anterosuperior:** Bu yüz **periton ile örtülü** olup sol üst bölümü diaphragma aracılığıyla sol pleura , sol akciğerin tabanı, pericardium, sol 6-9 costalar ve bunlar arasındaki intercostal aralıklar ile komşuluk yapar.
- Paries anterosuperioru sol ve üst kısmı dalağın facies gastricasıyla komşudur. Bu yüzün sağ bölümü karaciğerin lobus sinisteri, lobus quadratusu ve mide dolu iken karın ön duvarı ile komşuluk yapar.
- Mide boş olduğu zaman colon transversum ön yüzün alt kısmı ile komşuluk yapar.





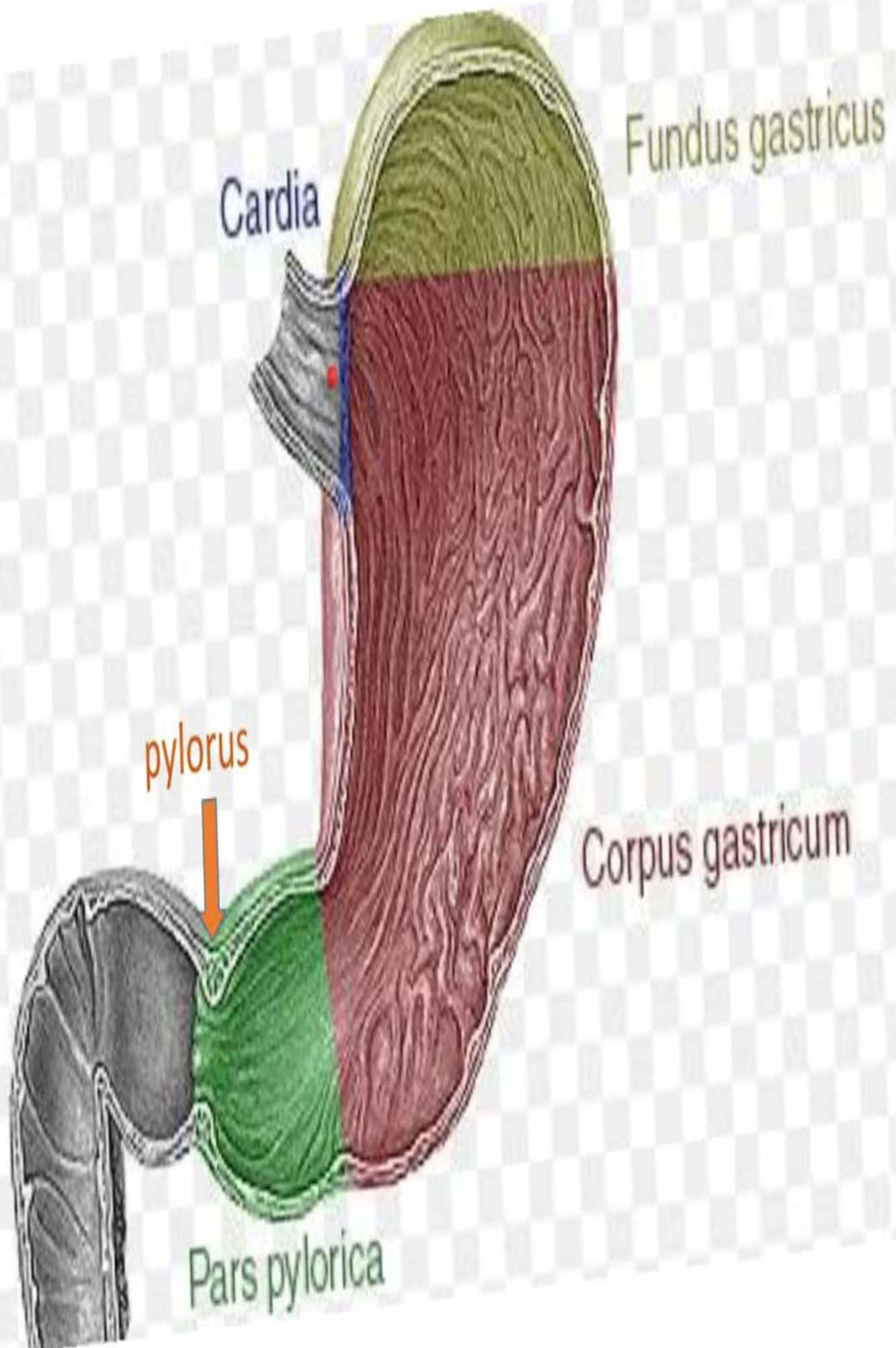


- **Paries posteroinferior:** Bu yüz diaphragma sol glandula suprarenalis, sol böbreğin ön yüzünün üst kısmı, a.splénica(linealis), pankreasın ön yüzü, flexura coli sinistra ve mesocolon transversum ile komşudur.
- Bu organlar **mide yatağı** adı verilen sığ bir çukur oluşturur ve mide bu çukura oturur. Bu yüz ile mide yatağı arasında **bursa omentalis** adı verilen potansiyel bir periton boşluğu bulunur.



- **Midenin kısımları:** mide pars cardiaca, fundus gastricus, corpus gastricum , pars pylorica ve pylorus olmak üzere 5 kısıma ayrılır.
- **1.Pars cardiaca:** Ostium cardiacumu içine alan bölgedir.
- **2.Fundus gastricus:** Incisura cardialisten geçen horizontal bir çizginin üzerinde kalan kısmıdır. Kubbe şeklindedir. **Genelde içinde bir miktar hava bulunur** ve diaphragma ile komşudur.
- **3.Corpus gastricum:** Midenin fundus gastricustan sonra gelen kısmıdır. **Incisura angularise kadar uzanır.** Midenin dolu veya boş oluşuna göre en çok şekil değiştiren bölümüdür. Fundus gastricus ile corpus gastricum arasında belirli bir sınır yoktur. Fundus gastricus ile corpus gastricum birlikte midenin büyük bir kısmını oluşturur.
- **4.Pars pylorica:** Midenin corpus gastricumdan sonra gelen kısmıdır. Pars pylorica pylorusun yaklaşık 2.5 cm solunda yer alan **sulcus intermedius** tarafından **antrum pyloricum** ve **canalis pyloricus** olmak üzere 2 kısıma ayrılır. **Antrum pyloricum** corpusa yakın olan geniş kısmıdır. **Canalis pyloricus** ise 2-3 cm uzunluğunda, dar ve kalın duvarlı olup, midenin pylorusa yakın olan bölümüdür.
- **5.Pylorus:** midenin son kısmıdır. Burada **m.sphincter pyloricus** adı verilen ve düz kas lifleri içeren bir sphincter yer alır. Bu kas normalde kontraksiyon halindedir. Sindirim esnasında gevşeyerek midede sindirimi tamamlanmış olan besin maddelerinin duodenuma geçmesine olanak sağlar.

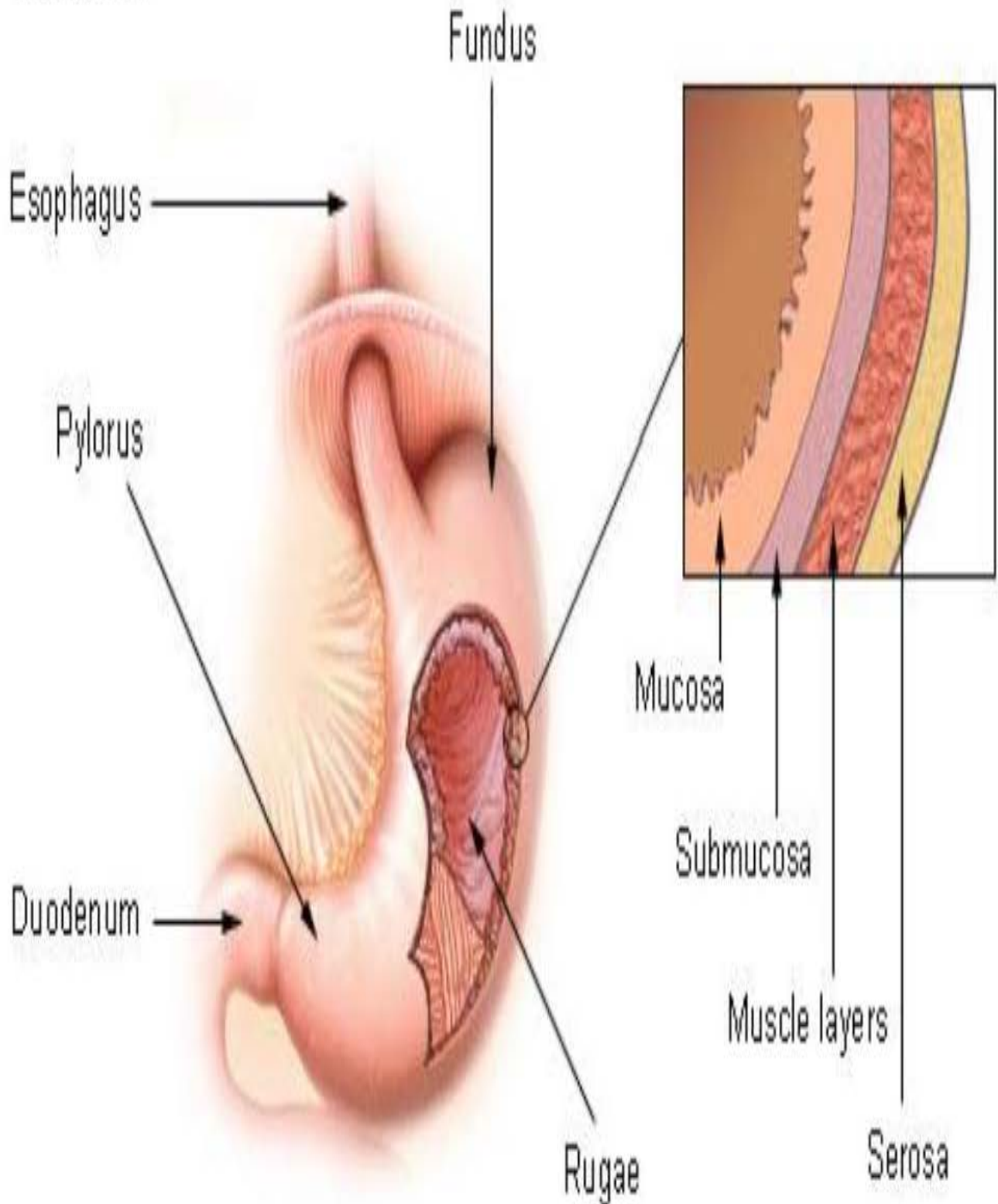






- **Histolojik yapısı:** Mide içten dışa doğru tunica mucosa, tela submucosa, tunica muscularis ve tunica serosa olmak üzere 4 tabakadan oluşur.

## Stomach



## • Arterleri:

- **Curvatura minörde** seyreden **a.gastrica dextra** (a.hepatica communis in dalı) ve **a.gastrica sinistra** ( **turuncus coeliacus** un dalı) ile
- **Curvatura gastrica majörda** bulunan **a.gastroomentalis**( epiploica) **dextra**(a.gastrodudodenalisin dalı), **a.gastroomentalis**(epiploica)**sinistra** ve **aa.gastrica breves** (a.splenicanın dalları) mideyi besleyen arterlerdir.

## • Venleri:

- Arterler ile birlikte seyreden ve aynı ismi alan venlerdir.
- Bu venler **v. splenica** ya, **v.mesenterica superior'a** veya direkt olarak **v.portae hepatis** açılır.

## Lenfatikleri:

Midenin lenfatikleri ostium cardiacumdan oesophagusun ,pylorusta ise duodenumun lenf damarları ile devamlılık gösterir.

Bunlar seyirleri sırasında damarları takip eder ve 4 gruba ayrılır.

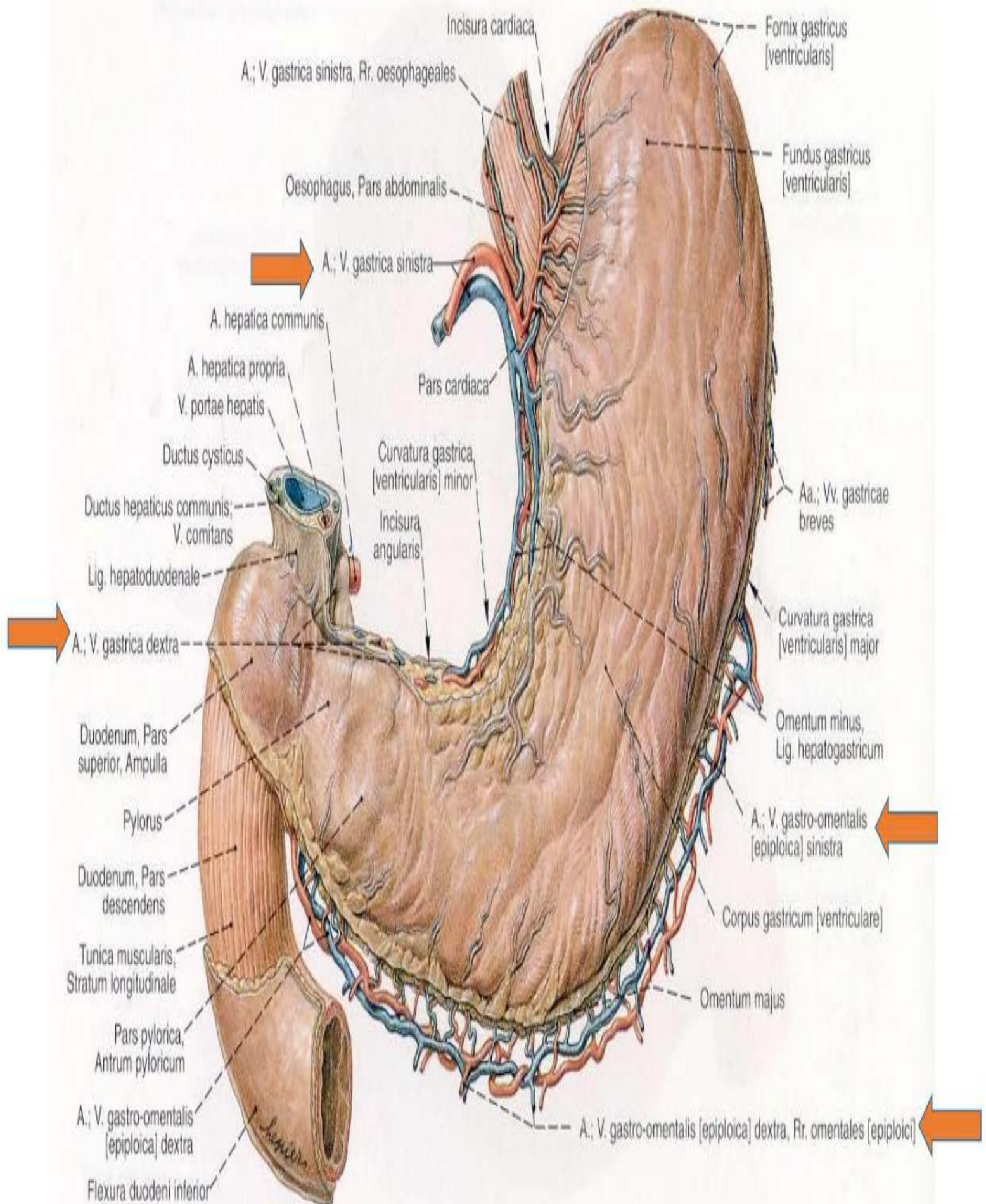
**1.gruptaki** lenf damarları **a.gastrica sinistranın** dallarıyla birlikte seyrederek. Midenin ön ve arka yüzünün büyük bir kısmının lenf sıvısının büyük bir kısmını alarak **nodi gastrici sinistriye** açılır.

**2.grup** fundus gastricus ve oesophagustan çizilen vertikal bir çizginin solunda kalan **corpus gastricum** kısmının lenf sıvısını alır. Bu lenf damarları **aa.gastricae breves ve a.gastromentalis sinistra** ile birlikte seyrederek **nodi pancreatici ve spleniciye** drene olur.

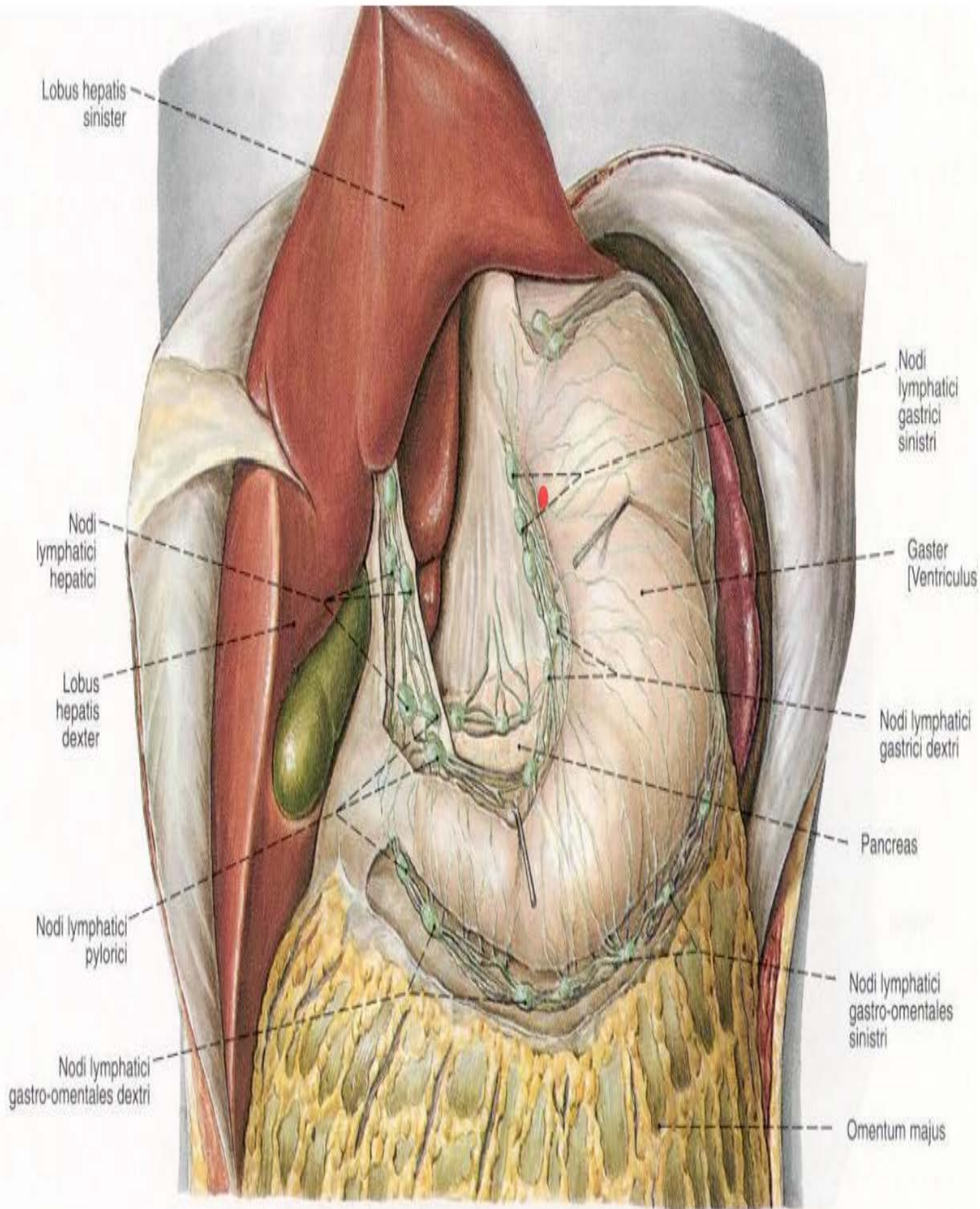
**3.**Curvatura majörün sağ yarısından **pylorusa kadar** uzanan bölgenin lenf damarları **3.grubu** oluşturur ve bunlar **nodi gastromentalis dextriye**,oradanda **nodi pyloriciye** açılır.

**4.gruptaki** lenf damarları **pars pyloricayı drene** eder ve bunlar **nodi hepatici, pylorici ve gastrici sinistriye** açılır. Neticede bütün bu lenf nodülleri **nodi coeliacıye** drene olur.



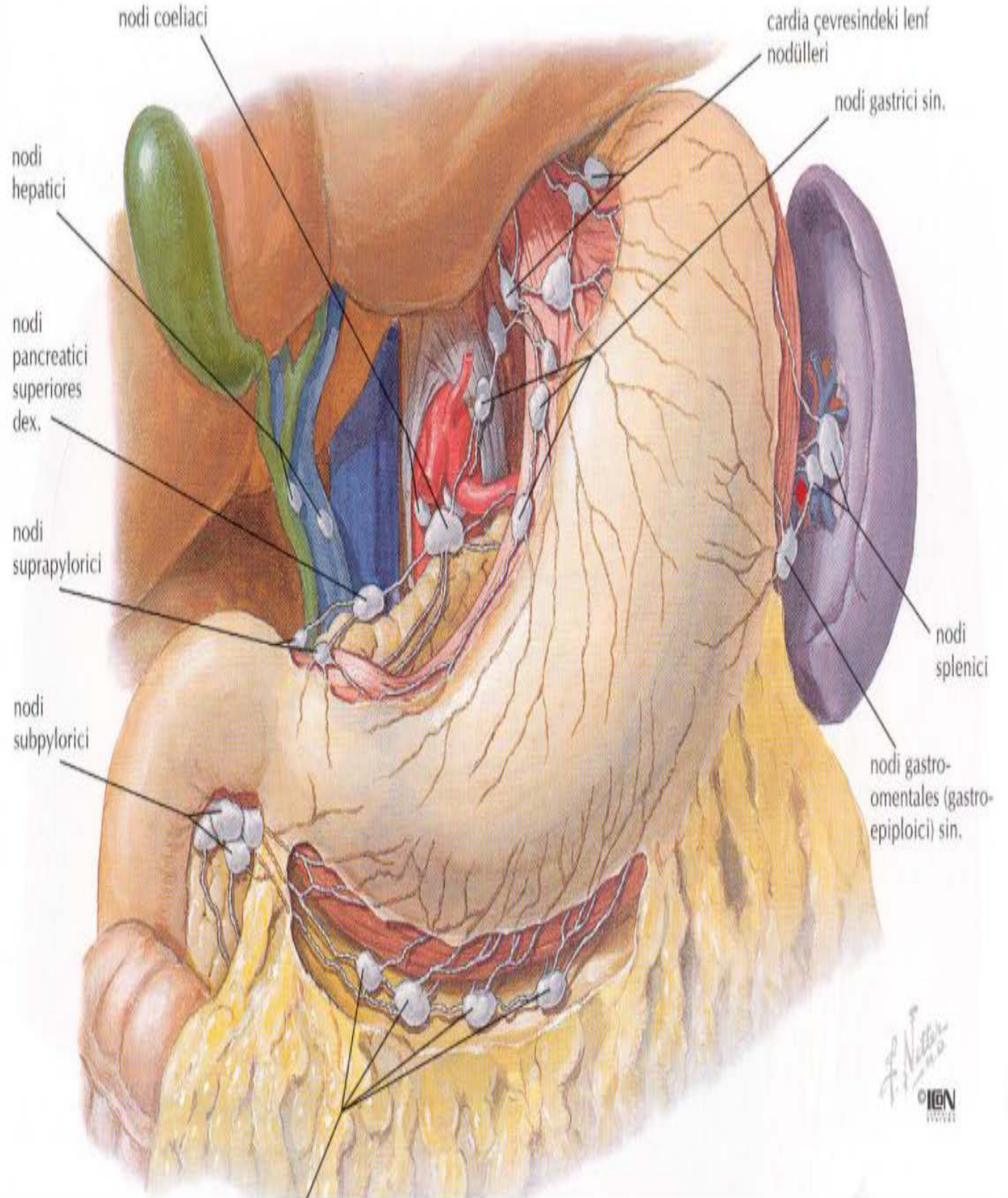








# Midenin lenf drenajı:



# Midenin sinirleri

- Parasempatik : **n.vagus**
- Sempatik: **T6-T9**

**Parasempatik**, gastrik motiliteyi ve sekresyonu arttırır, M.sphincter pyloricus'u inhibe eder(açar).

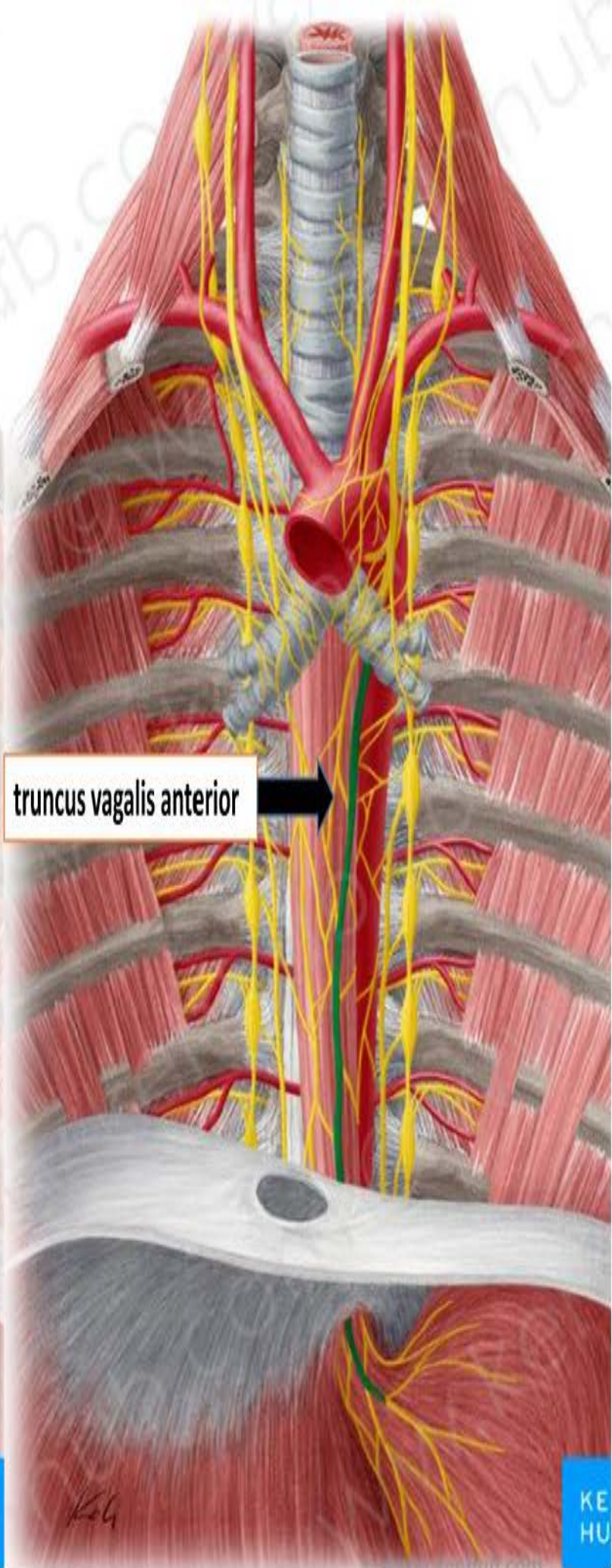
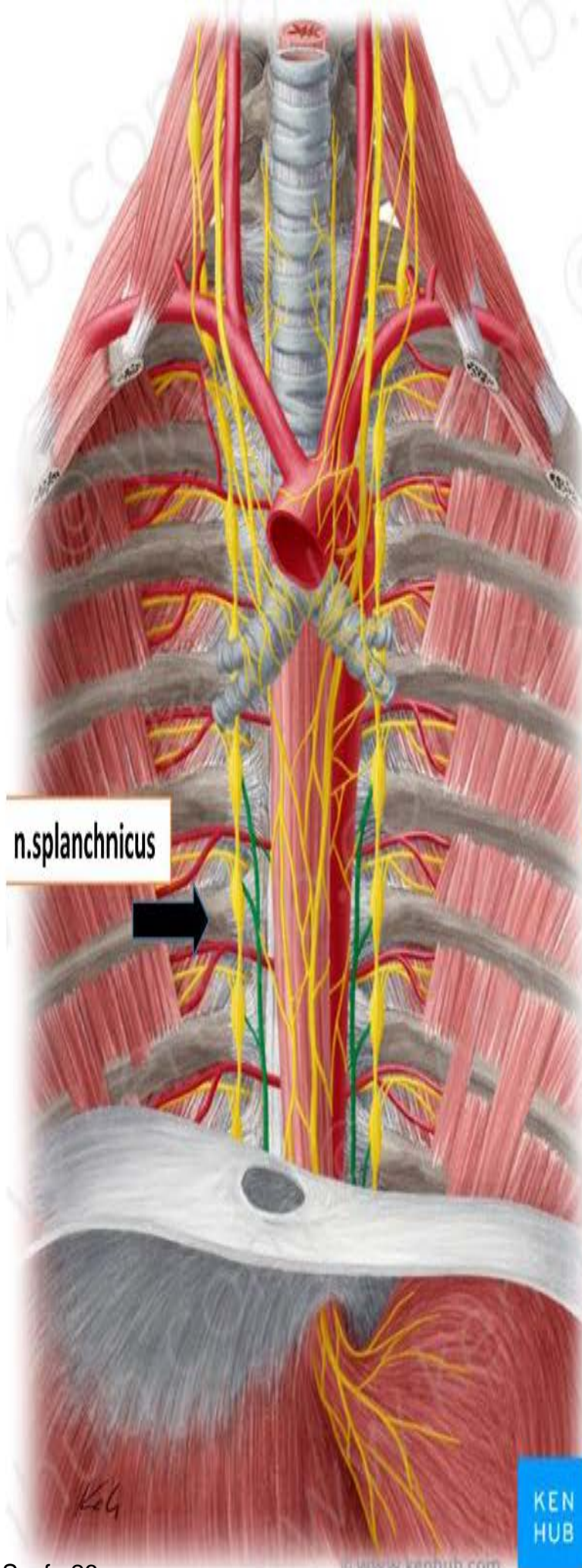
Tam tersinide Sempatikler yapar.



## • Sinirleri:

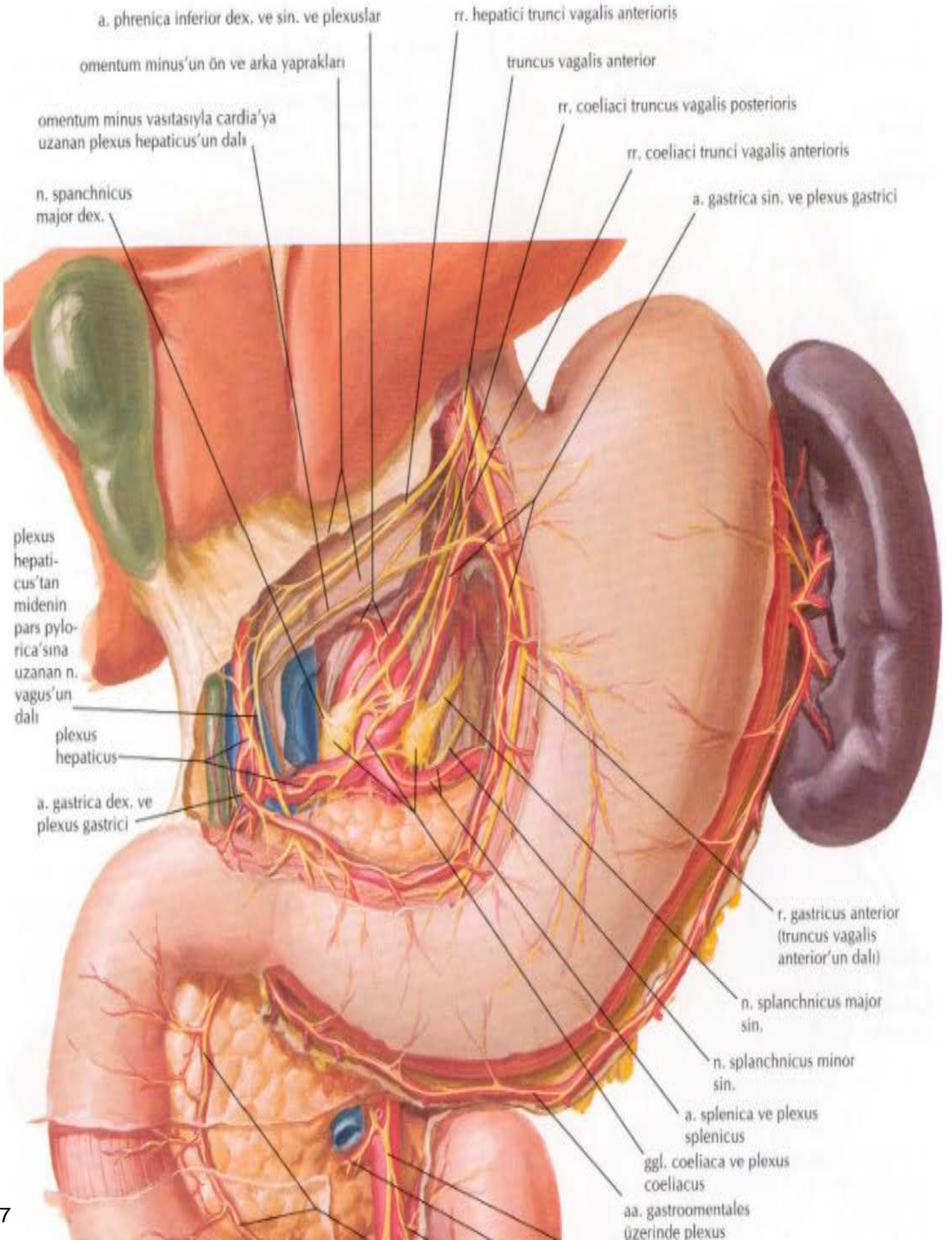
- Midenin **preganglionik sempatik** lifleri medulla spinalisin **6-9. torakal segmentlerinden n.splanchnicuslar** ile gelir. Bu lifler **ganglion coeliacumda sinaps** yapar. Ve buradan başlayan **postganglionik sempatik** lifler midenin damarları etrafında seyrederek mideye gelir.
- Bu liflerin **midedeki kan damarları üzerinde vazomotor etkileri** vardır. Bu siniri liflerinin içinde ayrıca duyu lifleri de bulunur. Ve bunlar **ağrı impulslarının taşınmasında** önemlidir.
- Midenin **parasempatik lifleri turuncus vagalis anterior ve posteriordan** gelir. Turuncus vagalis anterior genelde **sol n.vagustan** oluşur. Midenin **ön** yüzünde dağılır ve **curvatura minördeki** seyri sırasında **rr.gastrici anterioresi** verir.
- Turuncus vagalis posterior ise genelde **sağ nervus vagustan** oluşur. Midenin **arka** yüzünde dallanarak curvatura minörde seyreder. **Curvatura minördeki** seyri sırasında **rr.gastrici posterioresi** verir.







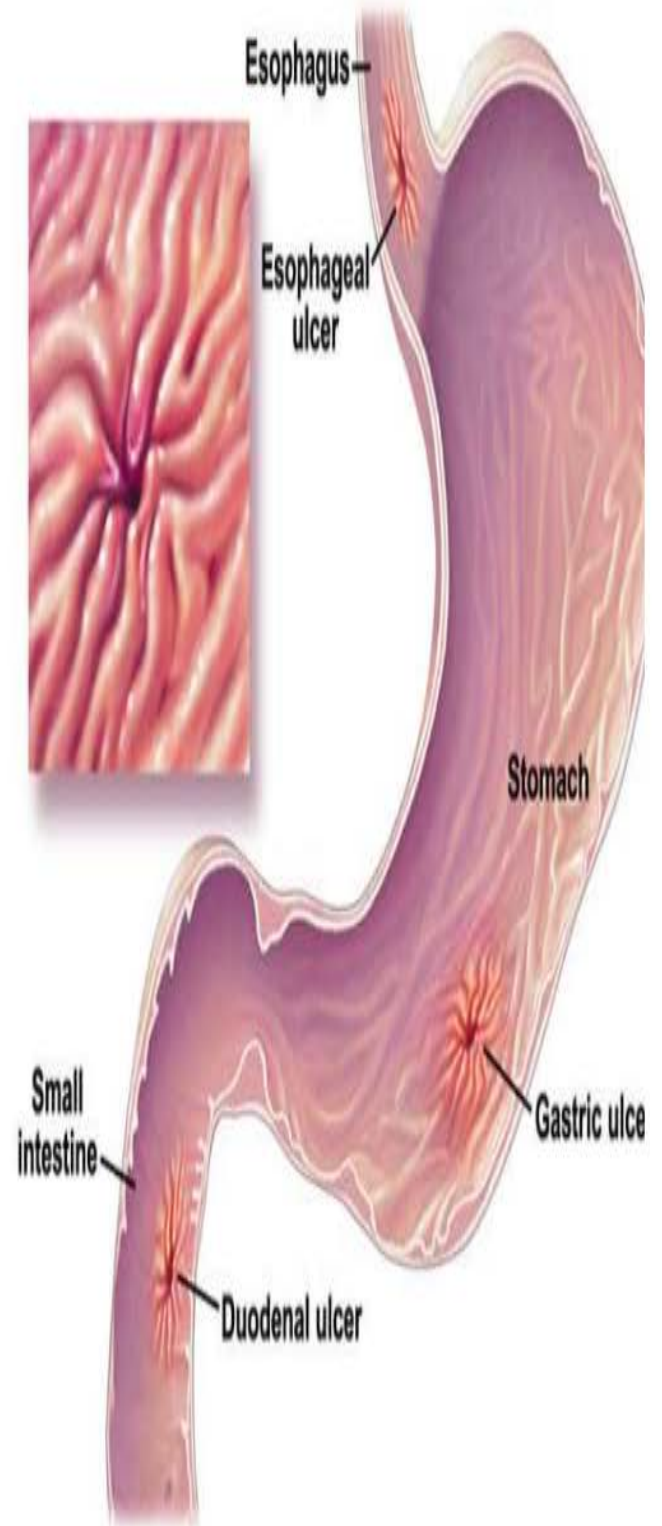
# Midenin innervasyonu :



# KLİNİK BİLGİ:

Midedeki epitel hücreleri tarafından salgılanan mukus tüm mucosa yüzeyini kaplayarak mide içerisindeki asit ile hücreler arasında bir bariyer oluşturur.

Bu koruma fonksiyonu yetersiz kaldığı durumlarda mide içerisindeki asit niteliğindeki sıvının mide mucosasının harap etmesi sonucu gastrik ülser gelişir.





- Midedeki asit sekresyonu genelde n.vagus ile kontrol edilir. Bu nedenle mide ülserli veya duodenum ülserli hastalarda turuncus vagalisler abdomene girdikleri yerde kesilerek (vagotomi) asit sekresyonu azaltılabilir.
- Vagatomiden sonra mide tonusu azalır ve buna bağlı olarak mide daha geç boşalır.